

De jonge beuk is bezig zijn plek te veroveren in het bos (foto ZHL met toestemming).

De Tijdloze Levens van bomen.

Door: Jan Pluim.

Als je door een ongerept bos loopt en je het geluk hebt ver weg te zijn van alle drukte van een stad, kunnen de bomen er al honderden jaren staan. Elke boom heeft zijn eigen verhaal dat niet in woorden kan worden verteld, maar in ringen die soms snel en soms langzamer groeien afhankelijk van de omstandigheden op de plaats die hij veroverd heeft in het bos.

Foto: Jan Pluim

Iedere boom is begonnen als een klein kwetsbaar zaadje dat door een dier of de wind op zijn plaats is gebracht. Als het geluk heeft kan het hier als jong boompje uitgroeien en uitdijen tot een mooi volwassen exemplaar in het bos en ieder jaar als hij een ring vormt vertelt dit iets over de omstandigheden en de tijd die verstrijkt. In goede jaren met mild weer en voldoende regen en zon groeit de boom snel en zijn de ringen breed en vitaal. Maar in moeilijke jaren en tijden van droogte en of kou zijn de ringen soms haast niet te tellen zo dicht zitten ze dan op elkaar. De ringen vormen zo naast de leeftijd van de boom een soort dagboek van de natuur, een record van alles wat de boom heeft meegeemaakt.

De leeftijd van het bos verandert niet maar de leeftijd van de bomen in het bos verandert wel. Hoewel er nog steeds exemplaren in het bos staan van enkele honderden jaren oud worden deze oude woudreuzen steeds zeldzamer.

Vroeger, voor er menselijke nederzettingen waren en het bos behoorde tot de dieren, was er evenwicht in het bos en plaats voor iedereen. Toen de mensen begonnen om de aarde te bewerken en hout nodig hadden voor het bouwen en verwarmen van huizen veranderde het bos en er ontstonden open plekken. Gelukkig zijn er ook bomen gebleven en deze trotseren de tand des tijds. Bomen kennen geen tijd en haast, ze zullen blijven groeien en zich aanpassen en de jonge eik of beuk van nu zal als hij tijd van leven heeft en wij hem met rust laten net zou oud kunnen worden als de oude boom die naast hem staat

Deze acacia heeft in zijn jonge jaren zijn beste tijd gekend. Foto: Jan Pluim.

Ook in Oostvoorne zijn verschillende bomen

die al behoorlijk op leeftijd zijn en waarvan er talloze getuige zijn van de veranderingen die de regio door de eeuwen heen heeft meegemaakt. Van knoestige essen zoals de al in 1800 geplante es (sen) bij de burcht in Oostvoorne. Deze essen, waarvan het niet

De es bij de Jacobaburcht. Foto: Jan Pluim.

De Ginkgo biloba op de hofwei van Landgoed Mildenburg. Foto: Jan Pluim.

duidelijk is of ze uit dezelfde stam voortkomen, behoren tot de oudste essen van Nederland en ze lijken gelukkig nog niet aangetaast door de essentaksterfte.

Tot statige eiken waarvan er mooie exemplaren staan in de laan op Landgoed Mildenburg en beuken zoals op het dorpsplein in Oostvoorne, heeft elke boom zijn eigen verhaal welke verweven is met de geschiedenis van het eiland en zijn standplaats. Hoewel veel bomen geplant zijn voor het gebruik van hun hout werden ze ook geplant voor

hun symboliek. Ze zijn niet alleen natuurmonumenten maar ook ontmoetingsplekken of aangeplant als beschermers van een bepaalde plek of een dorp.

In het verleden werden bomen als heilig beschouwd en waren het symbolen van wijsheid en kracht. Verder waren en zijn ze belangrijk voor talloze diersoorten, van vogels tot insecten en zijn ze zo essentieel voor het evenwicht in het milieu.

Een boom die in een verhaal over leeftijd en bomen niet mag ontbreken is de in 1850

geplante Japanse notenboom (*Ginkgo biloba*) op de hofwei van Landgoed Mildenburg. De ginkgo is een levend fossiel die miljoenen jaren geleden al bestond. Lange tijd was de soort alleen bekend als fossiel in fijne klei in de vorm van versteende afdrucken van de tweelobbe bladeren. Hij werd echter in 800 vanuit Japan naar China gebracht en in 1690 in China weer gevonden door een Nederlandse botanicus. De zaden die hij meegevoerd had zijn in 1730 in de Botanische tuin van Utrecht geplant waar de hieruit gegroeide boom nog steeds staat. In Japan staat hij voor tempels en vandaar zijn naam en staat hij symbool voor hoop, onveranderlijkheid en een tijdloos en lang leven.

Hoewel onze oude bomen al zoveel jaren hebben doorstaan en of ze nu een rol spelen in het beschermen van het land tegen de zee, het onderhouden van oude tradities of het markeren van historische gebeurtenissen, is het belangrijk dat we ze blijven koesteren voor de generaties die nog komen. De impact van klimaatverandering, de toenemende verstedelijking en de veranderingen in het landschap vormen bedreigingen voor deze monumenten van de natuur. Het is daarom belangrijk dat we ons blijven inzetten voor het behoud van deze bomen, zodat ook toekomstige generaties kunnen genieten van hun schoonheid en verhalen.

De beuken op het Dorpsplein/kerk in Oostvoorne zijn zeker al vele jaren oud en vormen samen een prachtige groene omlijsting van het historische dorpscentrum. Als bomen verhalen zouden kunnen vertellen zouden deze verhalen over de generaties die zich er onder schuil hielden ondenkbaar zijn. Foto: Jan Pluim.